

VALSTYBĖS TARNYBOS DEPARTAMENTAS

INFORMACIJA

DĖL VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ POREIKIO 2015 M. PIRMAJŲ PUSMETĮ

I. ĮVADAS

Valstybės tarnautojų poreikio analizė yra vienas svarbiausių valstybės tarnybos strateginio planavimo etapų žmogiškųjų išteklių srityje. Laiku ir tinkamai atlikta valstybės tarnautojų poreikio analizė:

- 1) leidžia išvengti situacijų, kai tarnautojas išeina į pensiją, suteikiamos nėštumo ir gimdymo atostogos, atostogos vaikui prižiūrėti, atostogos kvalifikacijai tobulinti ar kitos ilgalaikės atostogos ir nėra valstybės tarnautojo kuo pakeisti;
- 2) sudaro sąlygas sklandžiai realizuoti sprendimus dėl tarnautojų paaukštinimo pareigose;
- 3) užtikrina, kad pasikeitus veiklos pobūdžiui, pvz., įstaigai pradėjus teikti naujas paslaugas, bus pakankamas kiekis kompetentingų tarnautojų, galinčių teikti tinkamas paslaugas;
- 4) leidžia planuoti įstaigos finansinius išteklius;
- 5) leidžia verbuoti potencialius tarnautojus, pvz., studijų laikotarpiu – ir taip laimėti konkurencinę kovą dėl žmogiškųjų išteklių su kitomis organizacijomis.

Tarnautojų (darbuotojų) poreikio analizę periodiškai turėtų atlikti kiekviena organizacija, – ne išimtis ir valstybės ar savivaldybių institucijos ir įstaigos. Tarnautojų poreikio analizė visos Lietuvos mastu atliekama trečią kartą.

Valstybės tarnautojų poreikio analizė atliekama atsižvelgiant į šiuos strateginius dokumentus:

- 1) Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015;
- 2) Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 m. programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. vasario 7 d. nutarimu Nr. 171;
- 3) Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51;
- 4) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinėmis priemonėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 228.

II. ESAMOS SITUACIJOS ANALIZĖ

Valstybės tarnybos departamentas, vadovaudamasis Valstybės tarnybos departamento nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1323, 9.2 punktu, analizuoja žmogiškųjų išteklių poreikį valstybės tarnyboje. Konkursų į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 966, 4 punkte nustatyta, kad valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos Valstybės tarnybos departamentui per Valstybės tarnybos valdymo informacinę sistemą teikia informaciją apie valstybės tarnautojų poreikį Valstybės tarnybos departamento direktoriaus nustatytais laikotarpiais.

Valstybės tarnybos departamentas 2014 m. gruodžio 2 d. raštu Nr. 27D-2021 kreipėsi į valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas prašydamas iki 2014 m. gruodžio 19 d. pateikti 2015 m. I pusmečio valstybės tarnautojų poreikį per Valstybės tarnybos valdymo informacinę sistemą.

Iš viso savo valstybės tarnautojų poreikį nurodė 388 įstaigos, 193 įstaigos nurodė, kad valstybės tarnautojų poreikio nėra, 39 – valstybės tarnautojų poreikio nepateikė.

Įstaigų vadovų, padalinių vadovų ir specialistų poreikis

Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos nurodė, kad nuo 2015 m. sausio 1 d. iki 2015 m. birželio 30 d. reikės 776 valstybės tarnautojų. Valstybės tarnautojų poreikio analizė pagal atrankos tipą, pareigybės lygį ir apskritis pateikiama 1 lentelėje. Skliaustuose nurodomas poreikis vietos savivaldos institucijose.

1 lentelė. Valstybės tarnautojų poreikis pagal atrankos tipą, pareigybės lygį, kandidatų darbo patirtį ir apskritis

	Iš viso	Iš jų		
		Įstaigų vadovai	Padalinių vadovai	Specialistai
Pagal atrankos tipą				
Konkursas	597 (76)	3	53 (16)	541 (60)
Pakaitinio valstybės tarnautojo atranka	179 (34)	-	2 (0)	177 (34)
Pagal apskritis				
Alytaus apskritis	16 (2)	-	2 (1)	14 (1)
Kauno apskritis	82 (21)	-	5 (4)	77 (17)
Klaipėdos apskritis	72 (32)	-	4 (1)	68 (31)
Marijampolės apskritis	24 (1)	-	3 (1)	21 (0)
Panevėžio apskritis	52 (18)	-	6 (5)	46 (13)
Šiaulių apskritis	56 (8)	-	1 (0)	55 (8)
Tauragės apskritis	16 (4)	-	1 (1)	15 (3)
Telšių apskritis	16 (3)	-	1 (0)	15 (3)
Utenos apskritis	31 (17)	-	3 (2)	28 (15)
Vilniaus apskritis	411 (4)	3	29 (1)	379 (3)
Iš viso				
	776 (110)	3	55 (16)	718 (94)

Iš 1 lentelės matyti, kad 597 (76,93 proc.) valstybės tarnautojų planuojama atrinkti konkurso būdu ir 179 (23,07 proc.) – atliekant pakaitinio valstybės tarnautojo atranką. Daugiausiai 718 (92,52 proc.) į pareigas planuojama priimti specialistų, iš kurių 541 (75,35 proc.) bus atrinkti konkurso būdu. Analogiškos tendencijos pastebimos atskirai analizuojant vietos savivaldos institucijų poreikį. Iš viso į vietos savivaldos institucijas planuojama atrinkti 110 valstybės tarnautojų – 76 (69,09 proc.) konkurso būdu ir 34 (30,91 proc.) atlikus pakaitinio valstybės tarnautojo atranką. Daugiausiai bus atrenkama specialistų – 94 (85,45 proc.), iš kurių 60 (63,83 proc.) konkurso būdu.

Analizuojant valstybės tarnautojų poreikį pagal apskritis, matyti, kad daugiausiai – 411 (52,96 proc.) – valstybės tarnautojų planuojama atrinkti Vilniaus apskrityje, 82 (10,56 proc.) – Kauno apskrityje, 72 (9,28 proc.) – Klaipėdos apskrityje.

Daugiausiai – 32 (29,09 proc.) – vietos savivaldos institucijose konkursų ir pakaitinių valstybės tarnautojų atrankų bus skelbiama Klaipėdos apskrityse, 21 (19,09 proc.) – Kauno apskrityje, 18 (16,36 proc.) – Panevėžio apskrityje.

Pageidaujami kvalifikaciniai reikalavimai valstybės tarnautojams

Siekiant užtikrinti pakankamą kandidatų pasiūlą, atlikta papildoma analizė pagal reikalaujamą darbo patirtį bei išsilavinimo sritį. Valstybės tarnautojų poreikis pagal pareigybės lygį ir kandidatų darbo patirtį pateikiamas 2 lentelėje. Skliaustuose nurodomas poreikis vietos savivaldos institucijose.

2 lentelė. Valstybės tarnautojų poreikis pagal pareigybės lygį, kandidatų darbo patirtį ir įgytą išsilavinimą

	Iš viso	Iš jų		
		Įstaigų vadovai	Padalinių vadovai	Specialistai
Pagal turimą darbo patirtį				
Nereikalinga	313 (17)	-	2 (1)	311 (16)
iki 1 metų	183 (46)	-	5	178 (46)
nuo 1 iki 3 metų	225 (39)	1	29 (11)	195 (28)
nuo 3 iki 5 metų	55 (8)	2	19 (4)	34 (4)
Pagal įgytą išsilavinimą				
Bakalauras	440 (67)	1	38(11)	401(56)
Magistras arba jam prilygintas	221 (10)	2	16 (4)	203 (6)
Profesinis bakalauras	115 (33)	-	1 (1)	114 (32)
Iš viso				
	776 (110)	3	55 (16)	718 (94)

Analizuojant 2 lentelėje pateiktą informaciją matyti, kad daugelyje konkursų ir atrankų nėra reikalavimo turėti darbo patirties (313; 40,33 proc.). 582 nurodytuose valstybės tarnautojų poreikiuose nėra detalizuotas darbo patirties pobūdis. Dažniausiai minimi šie skirtingos trukmės darbo patirties pageidavimai: teisinio darbo (49), piniginės socialinės paramos (29), buhalterinės apskaitos ir finansų srities (13), aplinkos apsaugos (10) vadovaujamo darbo (9), projektų valdymo (8), darbo sveikatos sistemoje (6), audito arba vidaus audito (5), personalo administravimo (5). Detalus pageidaujamos darbo patirties sąrašas pateikiamas 1 priede.

Didesnė nei 3 metų darbo patirtis reikalaujama tik 7,1 proc. atvejų. Pagal reikalavimus kandidatų išsilavinimui net 85,18 proc. reikalingas aukštasis universitetinis išsilavinimas: 221 kartą (33,43 proc.) – magistro, 440 kartų (66,56 proc.) – bakalauro laipsnis.

Vietos savivaldos institucijose dažniausiai pageidaujama darbo patirtis iki 1 metų (41,81 proc.). Didžiausia reikalavimų dalis pagal išsilavinimą tenka bakalauro laipsniui (67 iš 110, 60,90 proc.).

224 (28,87 proc.) atvejais nėra detalizuojama nei darbo patirtis, nei išsilavinimo sritis, o tai reiškia, kad asmeniui pakanka turėti atitinkamo lygio išsilavinimą.

Valstybės tarnautojų poreikis apskrityse pagal išsilavinimo sritį

Institucijos, nurodydamos valstybės tarnautojų poreikį 2015 m. I pusmečiui, galėjo nurodyti pageidautiną išsilavinimo sritį ir kryptį. Valstybės tarnautojų poreikio analizė pagal išsilavinimo sritį ir poreikio apskritį pateikiama 3 lentelėje.

3 lentelė. Skirtingose apskrityse esančių institucijų valstybės tarnautojų poreikis pagal reikalaujamą išsilavinimo sritį

Apskritis	Iš viso	Biomedicinos mokslų studijų sritis	Fizinių mokslų studijų sritis	Humanitarinių mokslų studijų sritis	Meno studijų sritis	Socialinių mokslų studijų sritis	Technologijos mokslų studijų sritis	Nenurodyta
Alytaus apskritis	7	0	0	0	0	7		9
Kauno apskritis	26	0	0	0	1	24	1	66
Klaipėdos apskritis	42	0	0	0	2	35	5	30

Marijampolės apskritis	19	2	1	1		13	2	10
Panevėžio apskritis	17	3	0	0	0	11	3	37
Šiaulių apskritis	6	2	1			3		50
Tauragės apskritis	4	0	0	0	0	4		12
Telšių apskritis	10	1	0	0	0	9	0	6
Utenos apskritis	5					5		26
Vilniaus apskritis	232	31	28	4	13	112	44	249
Iš viso:	368	39	30	5	16	223	55	495

*Pastaba. Tam tikroms pareigybėms buvo nurodomi keli alternatyvūs išsilavinimo reikalavimai, todėl bendras pageidavimų skaičius didesnis už apskaičiuotą valstybės tarnautojų poreikį.

Analizuojant 3 lentelėje pateiktą informaciją matyti, kad didesniajai daliai pareigybių (495 iš 776, 63,78 proc.) nėra keliami konkrečios išsilavinimo srities reikalavimai. Iš 368 pageidavimų valstybės tarnautojų kvalifikacijai, didžiausias yra socialinių mokslų studijų srities (223; 60,60 proc.), technologijos mokslų studijų srities (55), biomedicinos mokslų studijų srities (39) tarnautojų poreikis. Išanalizavus reikalavimus konkrečiai mokslo sričiai, paaiškėjo, kad didžiausias galimybes įsidarbinti turi pretendentai, turintys teisės (169), ekonomikos (94), viešojo administravimo (82), vadybos ir verslo administravimo (73), socialinio darbo (60) krypties išsilavinimą. Detalus valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pageidavimų valstybės tarnautojų pasiskirstymas pagal mokslo kryptį pateikiamas 2 priede.

III. IŠVADOS

1. Nuo 2015 m. sausio 1 d. iki 2015 m. birželio 30 d. planuojama skelbti 766 konkursus ir pakaitinio valstybės tarnautojo atrankas.

2. Daugiausiai (52,96 proc.) bus atrenkama specialistų į Vilniaus mieste esančias įstaigas, didesniajai daliai pretendentų nebus keliami darbo patirties reikalavimai (40,33 proc.), tačiau pretendentai turi turėti aukštąjį universitetinį išsilavinimą (85,18 proc.).

3. 63,78 proc. atvejų nėra detalizuojama išsilavinimo kryptis. Tuo atveju, jei nustatomas išsilavinimo reikalavimas, didžiausias yra teisės, ekonomikos, viešojo administravimo, vadybos ir verslo administravimo, socialinio darbo krypties išsilavinimą turinčių asmenų poreikis.

**Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pateiktas valstybės tarnautojų poreikis
2015 m. I pusmečiui pagal pageidaujimą darbo patirtį**

Darbo patirties pobūdis	Pageidavimų skaičius	Iš jų		
		Iki 1 metų	nuo 1 iki 3 metų	nuo 3 iki 5 metų
Teisės sritis	49	8	41	0
Piniginė socialinė parama	29	29	0	0
Buhalterinė apskaita ir finansų valdymas	13	7	6	1
Aplinkos apsauga	10	7	3	0
Vadovaujamas darbas	9	2	7	0
Projektų valdymas	8	5	3	0
Sveikatos sistemos sritis	6	5	1	0
Auditas arba vidaus auditas	5	3	2	0
Bendroji darbo patirtis	5	1	4	0
Personalo administravimas	5	4	1	0
Užimtumo rėmimo politikos įgyvendinimas	4	1	3	0
Viešųjų pirkimų sritis	4	2	2	0
Žemės tvarkymas ir administravimas	4	3	1	0
Aviacija	3	0	0	3
Darbas laivuose ir jų eksploatacija	3	3	0	0
Ekonomikos sritis	3	3	0	0
Hidrometeorologija ir metrologija	3	3	0	0
Informacinės technologijos	3	3	0	0
Maisto sauga	3	3	0	0
Tarptautinis bendradarbiavimas	3	2	1	0
Viešųjų ryšių sritis	3	3	0	0
Darbas archyvuose	2	2	0	0
Mikrobiologija	2	2	0	0
Švietimo sritis	2	2	0	0
Bendradarbiavimas su nevyriausybinėmis organizacijomis	1	1	0	0
Jaunimo užimtumas	1	1	0	0
Klientų aptarnavimas	1	0	1	0
Kultūros kraštovaizdžio formavimas, paveldo apsauga ir tvarkyba	1	0	1	0
Mokesčių administravimas	1	1	0	0
Nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimas	1	1	0	0
Neįgalumo lygio, darbingumo lygio ar bendro pirminio specialiųjų poreikių nustatymas	1	1	0	0
Politikos mokslų sritis	1	1	0	0
Statybų sritis	1	0	1	0
Vaiko teisių apsaugos politikos įgyvendinimas	1	0	1	0
Žemės ūkio sritis	1	0	0	1
Žmogaus teisių sritis	1	0	0	1
Žuvininkystė	1	1	0	0

**Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pateiktas valstybės tarnautojų poreikis
2015 m. I pusmečiui pagal pageidaujamą studijų kryptį**

Studijų kryptis	Pageidavimų skaičius
Teisės kryptis	169
Ekonomikos kryptis	94
Viešojo administravimo kryptis	82
Vadybos ir verslo administravimo kryptis	73
Socialinio darbo kryptis	60
Politikos mokslų kryptis	59
Visuomenės saugumo kryptis	41
Edukologijos kryptis	37
Psichologijos kryptis	37
Sociologijos kryptis	37
Komunikacijos ir informacijos kryptis	36
Rekreacijos ir turizmo kryptis	34
Sporto kryptis	34
Informatikos kryptis	26
Matematikos kryptis	19
Statybos inžinerijos kryptis	18
Energetikos kryptis	17
Statistikos kryptis	16
Aplinkos inžinerijos kryptis	15
Architektūros kryptis	15
Informatikos inžinerijos kryptis	12
Veterinarinės medicinos kryptis	11
Ekologijos ir aplinkotyros kryptis	9
Kraštotvarkos kryptis	8
Biologijos kryptis	7
Mechanikos inžinerijos kryptis	7
Transporto inžinerijos kryptis	7
Medicinos kryptis	6
Visuomenės sveikatos kryptis	6
Istorijos kryptis	5
Matavimų inžinerijos kryptis	5
Saugos inžinerijos kryptis	5
Bioinžinerijos kryptis	4
Chemijos inžinerijos kryptis	4
Chemijos kryptis	4
Geografijos kryptis	4
Miškininkystės kryptis	4
Elektronikos inžinerijos kryptis	3
Elektros inžinerijos kryptis	3
Medžiagų mokslo kryptis	3
Pramonės inžinerijos kryptis	3
Biochemijos kryptis	2
Fizikos kryptis	2
Geologijos kryptis	2
Agronomijos kryptis	1
Dailės kryptis	1
Reabilitacijos kryptis	1
Slaugos kryptis	1
Žemės ūkio kryptis	1